

TABOR® izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri v da. umoma naslednjega dne ter stane obojestransko 180 K, polletno 90 K, četrtletno 45 K, mesečno 15 K. Izdaja se po dogovoru. Pri večkratni objavi popust.

Naroč. se pri upravi TABORA®, MARIBOR, Juričeva ulica št. 4.

TABOR

UREDNISTVO se nahaja v Mariboru, Juričeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 278. UPRAVA se nahaja v Juričevi ulici št. 4, prtljajo. čema. Telefon št. 24. BES poštnoobroval z ovm št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne odziva. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: II.

Maribor, nedelja 6. marca 1921

Številka: 53.

Nemčija ne ispremeni svojega odklonilnega stališča. Upor v Petrogradu zaduščen. — Zaključno zborovanje zveze narodov. — Nikitin pogreb.

Tržaško pismo.

Trst, 3. marca.

Težke čase je doživel naš, nekdanji Trst. Nanj so se zgrnile vse nadloge, odkar je prišel v oblast „odrešiteljev“, katerih so se danes naveličali tudi že nekdanji najbolj vroči iredentisti. To pa tudi ni čudno. Onega, kar je Trst pričakoval od „odrešiteljev“ ni dobil, pač pa mu je ta odrešitev vzela še vse ono, kar je imel poprej. Pred vsem pa mir, kajti miru mi tu v Trstu sedaj skoro več ne poznamo, mesto njega kraljuje anarhija. Izgredi in divjaška razbijanja ter požiganja se ponavljajo teden za tednom, manjša nasilja pa gotovo več ali manj vsak dan. Vendar pa doslej takega divjaštva kot te dni še nismo doživeli. Izgredi, ki so se vršili prve dni tega tedna, se morejo pomniti le, ako navedemo po njih povzročeno škodo, ki se ceni najmanj na 25—30 milijonov lir, od katerih odpadata 2 milijona na Delavski dom v ulici Madonnina, ki je popolnoma razdejan.

Poleg Delavskega doma je postala žrtev izgrediv tudi „Cooperativa operaia“ na Aquedottu, podružnica „Ljubljanske kreditne banke“, srbska šola, „Stabilimento tecnico“ ter več drugih manjših zgradb, ozir. podjetij, kakor tudi tiskarna „Edinost“, kjer pa razbijalci niso prišli do strojev. Mimogrede pa so vrgli fašisti tudi v cerkev Sv. Antona novega bombo, ki pa ni povzročila veliko škode.

Največ je trpela ladjedelnica, kjer se je bil najprej oster boj s fašisti, pozneje pa z nastopivšim vojaštvom. Tu so delavci potisnili fašiste proti morju ter jih okrog dvesto pometali naravnost v vodo.

I. H.

Nova doba in njen naraščaj.

Ob polletnem zaključku našega šolstva se je povsod razmotrivalo in pisalo o skrajno slabih učnih uspehih. Kot glavni vzrok vsemu temu žalostnemu dejstvu se je pravilno navedla „svoboda“, ki se je upeljala povsod po načinu visokih šol tudi na srednje šole. Slov. Narod kratko omeni, da je ta „svoboda“ — podivjanost — rodila tako „lepe sadove.“ Toda to je predmet, ki se ne more in ne sme preiti samo s par vrsticami, ampak kateremu se mora posvetiti več uvaževanja. Povod do tega razmotrivanja mi je dal dialog, ki sem ga imel pred kratkim z nekim srednješolskim pedagogom in znanecem še iz študijskih let. Vodilno misel našega pogovora hočem tukaj kratko v lepši obliki podati. Če se vsi s tem strinjajo, me malo briga, tolažec se: „Kolikor glav, toliko misli!“ Tudi si bo marsikdo mislil v tej dobi „materijalne kulture“, pri tej kulturi objektov, ki nas obdajajo in ki so popolnoma okupirali vse naše duševne sile, da je pač bedak tak človek, ki se zanima za take predmete in ignorira „grajsko klet“, ali pa ne aplavdira „Rodoljubu iz Amerike.“ Tudi tem odgovorjam: „De gustibus non est disputandum!“ Podam se in medias res. Ugotovila sva, da so

Rešili so se nekateri na čolnih, drugi s plavanjem, par pa jih je tudi vtonilo. Tu so se boji vršili ne samo s palicami in kamenjem, nego tudi s samokresi, puškami ter celo bombami in strojnimi. Pri tem je bilo obojestransko več žrtev, vendar pa se za podrobnosti ne more doznati, ker drže oblasti v tem oziru strogo tajnost ter tudi časopisje o tem ne sme poročati.

Prvo razburjenje po prvih dogodkih je povzročilo generalno stavko delavstva, ki se je pa popolnoma ponesrečila, ker med delavstvom, osobito med socialisti in komunisti ni bilo solidarnosti. Sedaj je zopet mir, vsaj na videz, vendar pa se delavstvo pripravlja na resno stavko, ki bo najbrže proglašena v kratkem času.

Karabinerji in policisti so se izkazali te dni za skrajno nezanesljive, držali so izključno le s fašisti, od katerih ni bil aretiran niti eden, dočim se nahaja v zaporih nad 300 delavcev. Zanesljivi pa so bili vojaki brigade „Sassari“, ki so se postavili tudi fašistom odločno v bran ter so osobito pred tiskarno „Edinost“ ter pri Sv. Jakobu napravili red. Pred njimi so se za nekaj časa tudi drugod fašisti poskrili, sedaj pa hodijo zopet nemoteno po mestu, se zbirajo na posvetovanja ter nosijo javno orožje in tudi bombe. Sprva se je tudi mislilo, da bo vlada proglasila nad mestom obsedno stanje, enkrat se je celo že pojavila govorica, da je proglašeno, v resnici pa se tozadevno še ni zgodilo čisto nič.

Ljudstva se polašča dan za dnem večji obup, deloma radi strahu in ogrožene javne varnosti, deloma pa vsled obupnega socijalnega in gospodarskega položaja. Delo večinoma stoji, kjer se

vse stvari okoli nas vsled vojne utrpele velikanske havarije; vse naše bogastvo na materijalnih in duševnih sredstvih je vojna furija pogazila in deloma uničila. Da tudi mladina ni ostala neokrajena, je znano. Rezultati so bili na šolah v medvojnih letih vedno slabši.

Ko je dijak telesno dozorel za klavnic, se je ob jednem izrekla tudi duševna zrelost. Kam se pride s takim materijalom pri njega duševni plitvosti, ko ga je treba res duševno eksplozirati, je jasno. Vzrok temu, da so rezultati postajali vedno slabši, je bil iskati gotovo v dejstvu, da je disciplina, čim dalje je trajala vojna, propadala ne samo med vojaštvom, ampak tudi pri učeči se mladini. Ko se je po preobratu ustanovila Jugoslavija, se je pač brez vsake potrebe zagnal krič, češ, dajte prostost vsemu, tudi mladini, na ta način bo tudi ona bolje uspevala. Vkljub slabim izkušnjam iz vojni časov se je še dalo več prostosti srednjim šolam in rezultate vidimo danes. Imeli bomo izvrstne biljarderje, kvartopirce, kegljače, strastne kadilce in alkoholike. To bode tista slavna generacija, „stebri Jugoslavije“, ki bodo prinesli slavo naši mili domovini, ki tako krvavo potrebuje res velikih Jugoslovancev. — Pa kaj se tudi današnji pedagogi brigajo za proučevanje mladine. Vsak idejalist je pričakoval, da se bodejo našli ljudje, ki

pa še dela, tam odpuščajo tržaške domačine, tako Slovence, kakor tudi Italijane, socialiste ter jih zamenjujejo z regnicoli. Težka je tudi kriza v trgovskem prometu, ki je padel na minimum, ter gre vsak dan bolj polomu nasproti.

Poleg tega pa tare Trst tudi živilska kriza. Živil se ne dobi drugače nego na karte; na karte je sedaj celo tudi riž; meso pa je itak tri dni prepovedano. Belega kruha ni, še črnega malo in na karte, moke in sladkorja pa sploh ni več. Pa tudi nekdanji cenih rib ni več. Danes stane 1 kg rib po kvaliteti 10—24 lir.

Razmere so tako nad vse žalostne in kdor le mora beži iz tega nesrečnega mesta, kamorkoli že, najraje pa v Jugoslavijo, katere si žele brez izjeme vsi, seveda izvzemši fašiste in regnicole. O.

Klerikalno blato.

Nedeljski shod JDS je naše klerikalce zadel v živo: Straža razliva svojo gnojnico in blati kar vse vprek, pred vsem seveda govornike, gg. Džamonjo, Vahtarja in dr. Lipolda, pa tudi one, ki niso govorili, kakor dr. Serneca, in nagromadi toliko laži, zavijanj in neresnic, da je celo nas presenetilo, ki smo nizkotnega in neznačajnega boja naših klerikalcev že navajeni. Gospodu Džamonji očita, oziroma namigava, o nekih nerednostih pri razdeljevanju krompirja med revno prebivalstvo, o nekih žakljih in košarah, s čemer g. Džamonja ni imel nikoli ničesar opraviti. On je bil obratno edini Hrvat v celi Bosni, ki je bil od avstrijske vlade konfiniran, in on vendar-le ni mogel biti zaupnik avstrijske vlade pri razdelitvi živil. Očita mu, da

bodo v svobodni državi svobodno delovali in vzgajali nove ljudi, ne robske duše in Cankarjeve rodoljube, ampak novo generacijo, močno na duhu in telesu in brez vsakega moralčnega plevla. Marsikdo si je delal lepe perspektive, toda njegovi upi so vsaj za sedaj splavali po vodi. Ne samo, da ne bomo imeli tistega inteligentnega naraščaja, ki smo ga imeli še do zdaj, s katerim se je dalo vsaj za silo še nekaj opraviti, vključ temu, da njegova duševna smer ne odgovarja še povsem sedanjim novim razmeram in tendencam, ne — imeli bomo pri sedanjih učnih metodah same ignorante, delamrže in seveda nezmožne ljudi, še bolj nezmožne, kakor sedanji ljudje, ki so se rekrutirali še iz starih šol in predvojnih časov in miljeja.

Nastane vprašanje, kakšne generacije nam je predvsem treba. Ne zahteva se nikakih šovinistov, ker ti niso stebri države, kakor se napačno misli. Ker stojimo ravno na pragu nove dobe, bo treba le-tej dati povsem drugega obličja, treba bo zagotoviti tudi etično kulturo. Kakor sem že gori omenjal, danes vse deluje v znamenju materijalizma. Toli nazadnjaški pretekli časi so bili vendar v marsikaterem oziru mnogo boljši. Poprejšnje dobe so se odlikovale po velikem idejalizmu in duševnosti n. pr. renesansa. Današnja doba ima zna-

se je skrival za poslansko imuniteto. Nasprotno pa je res, da je g. Džamonja sam zahteval svojo izročitev, ker se mu je zadeva zdela docela pojasnjena.

Gospodu Vahtarju se očitajo le „vislice“, češ da hoče vse povestiti, namigava se pa, da imajo še drugo gradivo. Dr. Lipolda počastijo s surovimi psokami, dr. Sernec je Sušteršičev petolizec, ki se boji razkritij o svojem sušteričjanstvu. Gospoda, le na dan s trditvami in dejstvi! Pa z resničnimi! V svesti si poslanske imunitete svojega odgovornega urednika Vlado Pušenjaka in v svetem prepričanju, da sedi na vsaki porotni klopi vsaj 10 klerikalcev, nastopa „Straža“ zelo junaško in krade čast z obrekovanjem, zavijanjem in lažmi. In kaka je ta gospoda, ki sedi okoli „Straže“? Liberalni uskok Pušenjak, ki si je dal od Celjske zadružne zveze plačati vzgojo, potem pa pristopil radi boljše plače „iz prepričanja“ v klerikalni tabor, prejšnji Triglavan in strastni naprednjak dr. Vrstovšek, predsednik „Ora“ profesor Capuder, znan vsled tega, da je slovenske dijake ovajal radi srbofilstva, itd. itd.

Bilo bi naravnost ponižanje, ako bi se pošten človek spustil s to zalego v polemiko ali tiskovno pravdo.

Ni vredno! Mačka je čista žival; ker se vsak dan obliže, tudi pes hodi v vodo, svinja le v blato in gnoj: zato ker je svinja.

Notranja in zunanja politika.

* Kako so Italijani postavili meje. Listi so svoječasno že poročali, kako so

čaj brezduševnosti in mehanizma. Po vseh kulturnih pridobitvah nismo postali duševno nič bogatejši. Danes vlada povsod še večja duševna puščava, kakor poprej. Če hoče človek debatirati o kakem bolj resnem predmetu, se te kratkomalo zavrne in stavi predlog, da bi se šlo v „Grajsko klet.“ Pripoznati bomo morali socijalno potrebo pravstvenosti. Slovani se splošno odklikujemo po medsebojnem nesoglasju, neslogi, nevoščljivosti itd. Spoznati bomo morali, da se vse človeško dejanje in nehanje mora postaviti na bazo skupnosti, če hoče biti trajno in da se mora vsaka nesocijalna namera maščevati. Vsak človek, vsako delo, vsaka misel potrebuje varstva skupnosti. Prepuščeni samim sebi ne prospejajo. Negovanje čista skupnosti mora biti podlaga za vse nadaljno kulturno delo. Današnji človek, posebno pa Jugosloven nosi seboj vse predsodke svoje politične stranke, svojega stanu in svoje narodne in celo dialektične pripadnosti. Samo misel višje skupnosti, skupnosti krvi in jezika in značaja zamore odstraniti vse to, kar nas loči in nas privedi do sporazumljenja. — Problem bodočnosti bo namreč ta, da se postavi novo razmerje med posameznikom in družbo. Dosedaj smo imeli samo interesna združenja, kakor politična, gospodarska itd.

(Dolga noč)

Italijani postavili nove meje v logaškem ozemlju. Pri Planini so postavili meje čisto preko ceste po brzozavnih drogih. Seveda so vse te njihove meje sedaj neveljavne ter jih morajo zopet odstraniti. Meje bodo šle tam, koder je to določila rapalska pogodba.

* **Fašisti v Postojni.** Vesti, da so bili fašisti pri zadnjih dogodkih v Trstu tudi v Postojni, niso resnične. Nastale so vsled tega, ker so fašisti obljubili, da pojdejo „osvoboditi Logatec“. O tem so izvedeli tudi v Postojni ter odredili vse potrebno za sprejem, ki ne bi bil ravno najbolj ljubeznjiv.

Zanimivosti.

Komična tragedija. Ali more biti tragedija tudi komična? Seveda more biti, kakor more biti tudi komedija tragična. Rekli bi, da se skoro ne da strogo opredeliti komično od tragičnega, kajti v vsaki tragiki je tudi več ali manj komike in v vsaki komediji nekaj tragike. Včasih je celo v komediji več tragike, kakor pa komike in istotako se zgodi tudi obratno, da je v tragediji več komike kakor pa tragike. Slučaj take komične tragedije se je dogodil te dni v Zagrebu, oziroma, ako hočemo ostati strogo pri resnici, moramo povedati, da se ta komična tragedija še ni zaključila in da traja še dalje. Bilo je nekega dopoldneva, v stanovanju neke se mlade vdove, ki pa ima že odraslo hčerko je nenadoma počil strel. Kaj se je dogodilo? Veliko in nič. Mati je poizkusila — samomor, ustrelila je, toda ne v glavo, ampak preko nje v — zid. Ubila, pa ne fizično, ampak samo psihično se je zrušila na posteljo, se zagrizla v blazine, vrgla proč odejo, trgala s sebe obleko... Hčerka pa je vstala ter šla v — lekarno, toda ne po zdravlila, ampak po — strup. Lekarnar jo je debelo pogledal, ko pa mu je povedala, da rabi strup za podgane, ga ji je dal. Potolažena je šla s strupom na grob svojega očeta, sedla ter povzila strup, pri tem se je pa zelo kislo držala, kajti strup je bil silno slan. Potem je čakala na smrt. Toda ko se je po le predolgem čakanju uverila, da noče priti, — se je zopet vrnila domov. Da smrt ni prišla pa je bilo krivo to, da je bil „strup“, ki ga je prejela od lekarnarja — navadna sol. Obe kandidatini smrti, mati in hči, pa sta se potem domala zopet lepo skregali? In kaj je bil vzrok vse te komične tragedije? Ravno to jo dela še bolj komično. Obe sta bili, oziroma sta menda še — zaljubljeni. Pri njima stanujeta dva gospoda, eden mlajši, Slovenec, drugi starejši, Hrvat. Mati se je zaljubila v mlajšega, hči pa v starejšega — pa obe nesrečno, kajti onadva sta se zaljubila pa ravno narobe, starejši v mater, mlajši v hčer. To je pač najlepši primer komične tragedije.

Dnevna kronika.

— **Moj sedanji odgovor!** Nobeden vrag klerikalne gospode tako ne spravi iz ravnotežja, kakor če se jim pove resnico. Kar sem jaz govoril, na protestnem shodu v Mariboru, dne 27. februarja t. l. je gola resnica, kar bodem o pravem času dokazal z opisom dogodkov po prevratu in tudi marsikaj zanimivega o delovanju klerikalne gospode pred prevratom z datumi in pričami. Res je, da sem rekel tedanjemu predsedniku vlade za Slovenijo, da ga bodem pustil obesiti na prvo svetilko pred dvorcem, kakor tudi vse njegove prišaste, ki so počeli javno agitirati za republiko. Bil sem kot predsednik vojaškega odbora tak „revček“, da je bilo kaj tacega v moji moči, ker pa nisem tako krvoloč in sem se že tedaj držal pregovora: „Bog živi vse Slovence, pod streho hiše ene“, tega storil nisem a prepričan sem, da bi to storil gotovo kedo drugi, pristaš klerikalne stranke, na mojem mestu z onimi, ki nebi bili republikanskega mišljenja. Nazore, katere posedujem, mi je vcepil blagopokojni gosp. dr. Janez Evang. Krek, katerega učence sem bil in ga pri njegovih pod-

jetjih tudi vedno spremljal v letih 1884, 1895, 1896, in marsikaterikrat jih z njim vred pošteno skupil. Za danes pa prosim gospode pri klerikalnih časopisih malo potrpljenja in vse bode prišlo z dokazi na dan.

Tone Vahtar.

— **Sokoli v St. Ilju in Sv. Jakobu.** „Straža“ se zaganja v Sokole, češ sedaj si upajo na mejo, ker je zasigurana, pred obratom pa tam ni bilo nobenega Sokola videti, še manj pa Sokola na konju. Veleumi okoli „Straže“ seveda mislijo, da so jo s tem imenitno zadeli: Pred vojno so bila vroča tla v ponešenem Mariboru, in tam so se pojavili Sokoli v kroju, tudi posamič, v očigled vsej nahujskani nemški fakinaži, ko še niti nobenega orlovskega jajca ni bilo. Okolica je bila itak slovenska, tam ni bilo treba poguma za nastop v rdeči srajci in nam je znano, da so klerikalci vedno čuvali obmejni St. Ilj kot svojo posest, češ, da bi bil za slovenski narod izgubljen, če bi se tjakaj zanesel spor. Če Sokola ni bilo v St. Ilju, so bili temu krivi le klerikalci, ne pa Sokol. Zanimiv iz preteklosti je še sledeči slučaj: Enkrat so bili Orli napadeni od nemške fakinaže, ko so se vračali od nekega pešizleta. Klerikalni časniki so radi tega napadli, ne Nemce, temveč Sokole, češ, da bi bila njihova dolžnost, take napade onemogočiti. Verujemo pa klerikalcem prav radi, da jim je prav neprijetno, da se širi Sokolstvo tudi na kmetih.

— **Kako se v Mariboru izvajajo represalije,** o tem se nam iz narodno-delavskih krogov poroča: V delavnici Južne železnice je bil svojčas nastavljen kot delovodja neki Viktor Mussnigg, pristojen v Leoben, nestrpen sovražnik slovenskega delavstva. Če se je kdo v njegovi navzočnosti spozabil ter izpregovoril slovensko, mu je takoj zagrozil, da ga spodi, češ za „Vindšarje“ ni prostora v delavnici. Mož pa je bil tudi napram nemškemu delavstvu tako nestrpen, da ga je morala Južna železnica venomer premeščati; bil je v Ljubljani, Trstu, Gradcu in na Dunaju, a povsod so ga bili kmalu siti. Ob prevratu je moral zginiti iz Maribora, kjer ima v Studencih svojo hišo, nazaj v Nemško Avstrijo. Njegovo stanovanje so oddali v najem slovenskim železničarjem. Z dovoljenjem neke slovenske uradne osebe pa se je zopet pojavil v Mariboru, se zopet naselil v svoji hiši in da bo lažje nadalje rovaril, si je izmisil tvornico za brikete s pomočjo nekega nemškega milijonarja. Južna železnica mu je dala za tovarno prostor nasproti kontroli dohodkov, poslopije je že skoro zgrajeno. To postopanje razburja tudi nemške kroge, ki se izpodtaka nad poudarjajo naših oblasti, češ, tak pronasiran Nemec sme biti tu, druge v Mariboru ostarele, nemške penzioniste pa se izganja iz Maribora. Čudno je to postopanje tembolj, ker so ob prevratu pri hišni preiskavi pri Mussnigu našli za cel voz različnega blaga, ki je bilo last železnice ter mnogo svinjskega mesa, katerega je Mussnigg spravljal v Nemško Avstrijo. — Tako torej praktično izvajamo represalije napram našim sovražnikom.

— **Bajonet.** Svojčas, če so se fantje s'epili, je igral nož svojo vodilno vlogo. Po vojni je to predvojno orožje vaških pretepačev izginilo — nadomestuje ga bajonet. Skoro iz vseh tepežev in pobojev, ki smo jih imeli v poveljuem času se zabliška — bajonet, zatačen za škornji ali gamasami, kakor smo v vojni videli na istem mestu blesteti — žlice. Kdor te vedno se ponavljajoče slučaje zasleduje pri sodišču, se ne more načuditi, kako to, da so naše varnostne oblasti na deželi še danes, ko je vsek večji upor razburljivih frontistov nemogoč, tako slepe in ne vidijo javne nošnje tega nevarnega orožja. Sploh je še danes po deželi vse polno tudi drugega vojnega orožja, ki ga oko postave ne vidi. Treba izvajati najstrožje kazni v vsakem slučaju, kjer se pri pretepih in pobojih rabi bajonet.

— **Narodno zaveden brivec.** Prejeli smo: Na Koroski cesti blizu Cirilove prodajalne se nahaja brivnica, ki hoče biti zelo narodna. Čudno se nam zdi,

da lastnik te brivnice rad zahaja v znano zagrizeno nemško kavarno Neger, kjer prepeva nemške pesmi. — Mi pa tudi vemo, da zahaja mnogo obrtnikov, ki se izigravajo za Slovence, v še bolj pronasirano nemško kavarno „Rotcvz“, pa ne samo taki zavedni obrtniki, tudi zavedni vojaški krogi zahajajo radi tja, najbrže, da ne pozabijo nemško ali pa da se še-le priuče nemščine.

— **„In einem Jahr“.** Mariborski Nemci so sedaj še-le preložili svoj status ante na dobo enega leta. „In einem Jahre wird wieder anders“. Imajo prav. V enem letu — tako vsaj trdno upamo — bo čisto drugače, ker danes že padajo mrene izpred oči onih, ki so upali, da bodo vsenemške sanjače pridobili z ljubeznijo. Tekom enega leta bodo izginili vsi pangermanski huj-kači, potem še-le bodo tudi domači Nemci postali vsaj toliko pametni, da se bodo razumeli z dejanskimi razmerami.

— **Sloveči kruh mariborski.** Iz občinstva nam poročajo: Naš Maribor je svojčas slovel po okusno pečenemu, belemu visoko shajanemu kruhu. Mariborski peki so naravnost tekmovali za pako dobrega kruha. In tako je ostalo še prvo vojno leto. Tekom nadaljne vojne je šlo s tem mariborskim slovesom rapidno navzdol. Ali z ozirom na tedanje razmere je bilo to umljivo. Bili smo veseli, da smo sploh kaj dobili, kar je bilo kruhu vsaj podobnega. Tudi še prvo leto po prevratu smo morali biti veseli, da smo že dobili pravi kruh iz prave moke. Toda sledili so boljši časi dobre letine, prave moke dovolj, ali ostalo je glavno še izza vojne dobe: brezbriznost pekov za okus, obliko, pa tudi za vsebino peciva. Danes ne dobiš pri nobenem naših pekov niti sence več nekdanjega mariborskega kruha. Pri boljših pekih je preostalo glede zunanosti peciva še nekaj spominov iz sloveče predvojne dobe; ampak na znotraj, vsebina kruha je skoro povsod enaka: kruh v svežem stanju kakor goba ali cunj, v dveh dobrih grizljajih sneš lahko cel hlebec, drugi dan se isti kruh niti ne da več razrezati, ker so ga same cunjaste drobtine, iz česar je opravičen sum, da se v današnjem mariborskem brezokusnem kruhu nahaja več krompirja in drugih primesi kakor prave moke. Peči se zanjimajo danes samo še za povišanje cen, vse drugo, njih nekdanji ugled jim je postala postranska stvar; odpravijo te z izgovorom, da v Avstriji še takega kruha nimajo... torej izgovor, na katerega bi ne smeli biti naši peki preveč ponosni. Če bi imel Maribor tržno nadzorstvo, kakor ga še nima, bi moral ta urad preskrbeti, da se povrne zopet stara čast o slovečem kruhu mariborskem. Morda bi se dalo to deloma doseči na ta način, da se izmed vseh pekov vsaj eden oimena in vzpostavi ugled te obrti na prejšnji višek in da se tako častno izjemo semtertje tudi v listih pohvali, vse druge peke pa, ki mislijo, da je za občinstvo vse dobro, naj se bojkotira.

— **Odmevi 13. oktobra pred sodiščem.** Kakor znano, so bili radi sklicanja shoda na večer 13. oktobra poleg Vrslovškovega sina obtoženi tudi tisti, ki so dali natisniti poziv na shod. Vrslovškov sin je bil poleg tega še obtožen radi nošnje samokresa. Pri prvi razpravi so bili vsi oproščeni. Proti tej razsodbi se je državni pravdnik pritožil na vzklonno sodišče, ki je te dni razsodbo prvega sodnika potrdilo. Shod sicer ni bil pravilno prijavljen, toda vsled takratnih izrednih političnih razmer bi se bil shod vršil tudi brez tega poziva.

— **Z ovadbo se kaj zazluži.** Andrej Cvetkovič je bil nekak ravnatelj na Percherjevji graščini v Račjem. Upepel si je v glavo, da so za prodano kimo dobili 160.000 K, a vknjžili so samo 52.000 K. To bi bilo nekaj za financo in davkarstvo in nelo bi ovaditelju tudi lep zaslužek, tretjino od svote, ki bi se bila morala vknjžiti, pa se ni. Cvetkovič si je bil sv. sv. svoje zmage, osumljeni Pachler pa tudi. Pred kazni kim sodiščem so prič pustile Cvetkoviča na cedilu, eden je podal častno izjavo, da noče imeti s to zadevo nič opraviti. In tako

je Cvetkovič zaslužil 200 K a te bo moral plačati v blaga no kazenskega sodišča. To mu ni bilo všeč, pritožil se je na visoki senat, pri katerem je njegov zagovornik dr. Rosina izstrelil nov strel, da bi bila posestvo odkupila država za 3 milijonov, a ponudilo se je raje Jadranski banki za 800.000 K. Ta strel je dr. Ser-nec temeljito zavrnil kot neresničen. In tako je Cvetkovič ostal pri „zaslužku“, katerega mu je odmeril prvi sodnik.

— **Policiji in šolskim vodstvom!** Spomlad prihaja v deželo. Naši mestni nasadi se pripravljajo, da nas zopet razvedrujejo s svojimi krasotami. Šolska mladina spreminja ne samo ceste in ulice za svoja igrišča, ampak s posebnim veseljem tudi mestne nasade. Mestni park so si ošvojili gospodje žogarji, park na Slomškovem trgu pa kar cela mestna ljudska šola. Samo za to mladino še ni dovolj polov skozi park, pohajajo kar preko ograj, se obešajo na veje mladih drevesc, tigajo žične ograje, skralka vganjajo vandalizem mladih razposajenih Indijancev. In vse to se godi dan za dnem pred očmi vseh, ki bi tega ne smeli nekaznovano trpeti. Pri tej priliki opozarjamo tudi g. vladnega komisarja naj napravi red vsaj na Slomškovem trgu. Kako izgleda tam parkova ograja je skandal. Ni čuda potem, če nas Nemci po avstrijskih listih blatijo, da nismo smisla za red in snago. Olepševalno društvo bo treba prisiliti, da nastavi javno stražo in čas bi že bil, da to društvo prevzamejo močje, ki se bodo kot taki pokazali tudi v dejanju. In skrajni čas je tudi, da šolska vodstva uvidijo, da z dosedanjjo prakso prizanesljivosti vzgajajo v mladih dušah le posurovelost.

— **4000 K za Jugoslovensko Matico.** Včeraj je „Straža“ zopet na prostiaški način napadla g. Gjuro Džamonja. Radi principa bo tožil g. Džamonja odgovornega urednika „Straže“, radovedni smo, če bo ta gospod prošil konstituantu naj ga izroči sodišču?! Nadalje ostaja g. Džamonja tudi še nadalje pri svojem prvotnem predlogu, ki ga je sedaj formuliral sledeče: Džamonja izbere enega bivših klerikalnih poslancev, uredništvo „Straže“ pa enega bivših demokratskih poslancev; oba ta dva izbereta tretjega in ta trojica tvori častni sod, katerega pravoreku se morajo poskoriti istotako uredniki „Straže“, kakor tudi g. Džamonja. Ako konstatira ta častni sod istinitost faktov, katere navaja „Straža“ proti g. Džamonji, plača 4000 K ali ako „Straža“ predlaga tudi več v korist Jugoslovenske Matice. V nasprotnem slučaju pa plača to uredništvo „Straže“ ter se poleg tega še obveže, da objavi v toliko številkah, kolikorokrat je bil g. Džamonja napaden, na uvodnem mestu izjavo, da priznava, da je lagala. Torej, gg. krog „Straže“, ako vam je do krščanske resnice in do Jugoslovenske Matice, sprejmeti ta predlog!

— **Iz „Slovenske Citalnice“:** Pri odboru seji dne 4. t. m. je bilo med drugim sklenjeno sledeče: 1. nabiranje prispevkov za knjižnico se naj nadaljuje, da jo bo mogoče popolnoma moderno opremiti. Društvena knjižnica, ki je bila doslej samo članom na razpolago, se združi z Ljudsko knjižnico, za draženejšje knjige pa se bo zahtevala večja zaloga. 2. Prva dvorana bo od 1. aprila naprej, ko se preseli ZJZ v svoje prostore, samo knjižnici na razpolago. 3. Društveni bilard se proda in izkupiček uporabi za Ljudsko knjižnico. 4. 60letnica se bo proslavila v poletju z vptjo ljudsko slavnostjo v korist Ljudske knjižnice. 5. Otvoritev marionetnega gledališča začasno radi materialnih težkoč ni mogoča.

— **1200 K za Ljudsko knjižnico** so darovali v torok na sestanku članov političnega kluba JDS v Mariboru. — Nadalje je daroval 80 K gospod Ferdo Delak, družabnik mizarske tvrdke Peter Höchnegger in drugovi v Koroski cesti, katere je še obljubil prispevati knjižnici na pomoč pri opr. mi omar. — Velikodušni darovalec iskrena hvala! —

Ljudska knjižnica

— **Občni zbor Muzejskega društva** se vrši v nedeljo, dne 6. marca ob 10. uri dopoldne v telovadnici dekliske šole v Čankarjevi ulici.

— **Sporod porotnih obravnav:** Ponedeljek 7. marca: Alojzija Rois, umor otroka, torek 8. marca: Viljem Dengg, goljufija, sredo 9. marca: Anton Drozg, tatvina, Marija Stimac in Vukmanović, rop, četrtek 10. marca: Jakob Lepej, uboj, petek 11. marca: Konrad Mach in Arnuš, tatvina, sobota 12. marca: Franjo Zebot, tisk. pravda, ponedeljek 14. marca: Ivan Trstenjak, uboj, Franc Ogrizek, javno nasilstvo, torek 15. marca: Ozvald Majarič, težka telesna poškodba, sredo 16. marca: Josef Ejerl, umor, četrtek 17. marca: (še ne določen), petek 18. marca: Stefan Murko, umor, sobota 19. marca: Neža in Jurij Kocan, poneverjenje in odprava ploda.

— **Navihan dolarski tihotapec.** Češki potnik pripoveduje o sledečem zanimivem dogodku; Peljala se nas je večja družba od Zidanega mostu proti Mariboru. Neko damo je skrbelo, koliko denarja sme vzeti s seboj preko meje. Povedali so ji, da ne več kot 1000 dinarjev. „Jaz pa jih imam 1500, kaj čem napraviti?“ — Poskusite skriti, kar je čez 1000, ji je nasvetoval neki sopotnik. Zena ga je res vbogala. Ko so prišli v Maribor, na obmejno carinarno in so damo vprašali, koliko ima pri sebi, je odgovorila, da ima samo 1000 dinarjev, ostalih 500 je tako previdno skrila, da jih tudi pri telesni preiskavi niso izsledili. Ko je tako srečna prestala kontrolo in je zagledala sopotnika, ki ji je dal nasvet, da naj odveč denarja skrije, mu je veselo rekla: Ich bin g'ücklich durchgekommen. Sopotnik je napravil strog obraz poštenega človeka, ki ne trpi, da bi že vsaka ženska Jugoslavijo goljufala. Opozoril je carinike, češ, ta le dama vas je oslepila za 500 dinarjev, tamintam jih boste našli. In ker so jih res našli, so napram takemu vzor-poštenjaku bili kavalirsko izvršili kontrolo. Vlak se je odpeljal proti meji in družba se je zopet sešla v vlaku. Kaznovana dama se je seveda bridko pritožila nad prepoštenostjo svojega kavalirja. Ta je vse te izbruhne očitkov mirno prenesel do avstrijske meje. Ko pa so prišli v Spilje, se je zopet postavil v pozo kavalirja ter ponudil dami 1000 dinarjev kot odškodnino za svojo ovadustvo. Dama je začudena pogledala ponujeni ji denar ter pripomnila, da je zgubila pravzaprav samo 500 dinarjev. Vlak je že prevozil Spilje in tedaj potegne čudni kavalir drugo listnico, jo odpre ter reče: Gospa, vzamite brez skrbi teh 1000 dinarjev, s tem, da sem vas denunciral, se mi je posretil riskirani trik: pogledajte, prihranili ste mi vi nič manj kot 36.000 dolarjev. In vse se je veselilo nad tem trikom, ona dama in njen denuncijant še najbolj; ona je dobila 1000 dinarjev, on si je iztihotal svojih 36.000 dolarjev.

— **Obvestilo.** Počenši v nedeljo dne 6. marca 1921 se vzpostavi zopet promet brzovlakov Dunaj—Trst in Praha—Zagreb (Beograd). Vsled tega vozita v nedeljo 6. marca, vlaka 3 in 7 v torek 8. marca, vlaka 4 in 8.

— **Slovenska stenografija.** Opozorjamo gospodične in gospode, ki se za nimajo za slovensko stenografijo, da poučijo ta predmet profesor z državnim izpitom v trgovski nadaljevalni šoli v Vetrinjski ulici.

— **Lokali in najemnine trgovin in pisarn.** Ministrstvo za socialno politiko izdeluje novo naredbo o stanovanjih in najemninah za trgovine in pisarne. Naredba bo izdana tekom prihodnjega tedna. Ta nova naredba podaljšuje ves zakup brez razlike do 1. maja 1922. Zatorej so vse odpovedi, ki so se izvršile po 1. februarju t. l. neveljavne.

— **Zagrebski redarji v novih šlemih.** Da opremi zagreb-ka občina en-

krat dostojno svoje redarje, si je naročila šleme po vzorcu angleških konstablerjev, ki so dospeli te dni iz inozemstva. Ko so stopili redarji v novi opremi na zagrebške ulice, so vzbudili pri občinstvu pravo senzacijo in v prvem hipu tudi smeh in veselost. Redarji izgledajo v teh novih čeladah zelo impozantno, ker so zelo visoke. Taka oprema bi bila potrebna tudi našim mariborskim redarjem.

— **Promet parobrodov Beograd—Bratislava.** Te dni je bil v Bratislavi generalni ravnatelj srbskega paroplovne-ga društva. Pogajal se je z ravnateljem čehoslovaške podonavske paroplovne družbe. Sklenilo se je, da uvede srbsko paroplovno društvo direktnen osebni promet med Bratislavo in Beogradom, ne da bi parniki prista ali na Madžarskem.

— **Za sprejemanje kronskega drobiža.** Ministrstvo za finance je prejelo od uprav zagrebških listov prošnjo, naj izda zagrebški podružnici Narodne banke naredbo, da sme sprejemati kronske novčanice v omejeni količini, ker prejemajo vsi zagrebški listi večinoma kronske novčanice.

— **Opozorjamo na današnji inserat edinega narodnega stavbenega podjetja** Franjo Spes & sin na Tržaški cesti nasproti vojaške bolnice.

— **Glavni kolodvor v Mariboru in predprodaža vozovnic.** „Balkan“ d. d. za mednarodne transporte v Mariboru, je prevzela od ravnateljstva južne železnice predprodajo vozovnic za vse proge južne in državne železnice. Vozovnice se prodajajo po normalni ceni. Z ozirom na to, da tujski promet v Mariboru dnevno narašča in da vlada pri postajni blagajni vedno velika gnječa, pozdravljamo ta korak novega podjetja, katero je v narodno-gospodarskem oziru in v prospeh tujskega prometa velike važnosti.

— **Tiskarska stavka v Budimpešti.** Po vesteh iz Budimpešte se razvija stavka stavcev v Budimpešti v veliko politično demonstracijo. Delavski krogi so zelo razburjeni in agitirajo živahno za splošno stavko. Politični krogi z veliko napetostjo zasledujejo to gibanje. Podrobnosti iz Budimpešte ni mogoče dobiti, ker je baje prekinjen telefonski in brzojavni promet med Dunajem in Budimpešto.

— **Za sekvestre.** Ministrstvo pravde poroča, da so vsa mesta komisarjev in njihovih pomočnikov na sekvestriranih imetjih zasedena in naj se nihče ne obrača na ministrstvo radi takih mest.

— **Agrarne zajednice v Južni Srbiji.** Naseljenci v južnih krajih naše države so se organizirali v agrarnih zajednicah, preko katerih nabavljajo skupno vse potrebščine za življenje v svojih novih domovih. Tako sedaj skupljanska agrarna zajednica poslala svojega podpredsednika v Vojvodino in Hrvatsko, da nakupi potrebno žvino, gospodarsko orodje in semena. Doslej je v južni Srbiji okoli 200.000 naseljencev.

Kultura in umetnost.

— **Koncert Simenc-Mezgečeva** v petek zvečer je dal naši javnosti zopet nad vse žalostno izpričevalo. Naša umetnika sta pela večinoma praznim stenam in praznim sedežem. Človek ni mogel verjeti, da je v našem Mariboru tako malo razumevanja za vokalne koncerte. Izgovor, da ni denarja, tu gotovo ne velja, kajti istočasno, ko sta pela gdčna. Mezgečeva in g. Simenc praznim stenam, so bile naše gostilne in kavarne natlačene polne. Kljub temu pa je koncert v umetniškem oziru izpadel dobro in med maloštevilnimi posetniki

je bilo razpoloženje nad vse dobro. Umetnika sta žela obilo priznanja. V podrobno kritiko se ne bomo spuščali, konstatirati smo le hoteli pred vso našo javnostjo, kako leto za letom bolj propada pri nas zanimanje za umetnost, raste pa zanimanje za — gostilno.

— **Clani Jugoslovenskega komornega kvarteta,** ki koncertira v Mariboru v ponedeljek 14. marca, so profesorji ljubljanskega konservatorija. Znani so nam ti umetniki že iz prošlega leta, ko so nastopili pod imenom kvartet „Zika“. V lepem spominu nam je takratni koncert, na katerem so pokazali poleg virtuosne tehnike predvsem globoko razumevanje poetične vsebine skladb. Iskreno se veselimo tega večera, ki nam bo brezdvomno nudil najlepši užitek. O priliki tega koncerta bo prof. Zika Beethovno sonato f-dur igral na vijolino, izdelano od domačega izumitelja g. inž. kap. Albina Mlakerja.

— **Predavanje mariborskega slovenskega ženskega društva.** V ponedeljek, dne 7. marca ob 20. uri predava v mali dvorani Narodnega doma gospod major A. J. Mecger o „Josipu Juraju Strossmayerju“. Cenjeno občinstvo, zlasti še naše članice in dijaštvo vabi k številni udeležbi odbor.

Sokolstvo.

o **Predavanje dr. Serneca o Sokolstvu** je preloženo na prihodnji četrtek, dne 10. marca t. l. ob 20. uri. Vrši se v dvorani Narodnega doma.

o **Vaditeljski tečaj,** ki ga je pretekle 14 dni priredila za svoje okrožje mariborska Sokolska župa, je kar najbolje uspel. Obiskovalo ga je 24 članov, večina iz okolice, celo Slov. gorice so bile to pot zastopane. Iz krajev, kjer doslej niti mislili nismo, da bo tudi tam mogoče ustanoviti Sokola. Tečaj je nudil sliko prave Ljudske univerze. Poučevala se namerč ni samo telovadba, teoretično in praktično, ampak so poslušali udeleženci tečaja od naših najboljših mariborskih kulturnih delavcev tudi poljudna predavanja iz najrazličnejših strok, ki jih mora poznati izobražen Sokol. Gojenci tečaja so dobili s tem trdno podlago za svojo nadaljno samoizobrazbo, obenem pa bodo doma v svojem krogu tudi naprej blagodejno širili ne samo ljubizen do sokolske telesne vzgoje, ampak bodo vedeli svojim bratom tudi na duševnem polju vedno prav svetovati. Tečaj se je vršil 2 tedna in je trajal vedno z malim presledkom od 8. ure zj. do večera. Enak tečaj se bo vršil zopet jeseni.

Vreme.

o **Meteorološko poročilo 4. marca.** Tudi zadnje tri dni februarja smo imeli jasno, suho, mirno vreme z barometerskim stanjem 748. s padcem na 745 še-le na večer 28. februarja. Tudi temperatura je bila skozi zadnje tri dni enakomerna: zjutraj 2—3 pod ničlo ozir. 28. februarja 1 nad ničlo, opoldne 10—12 C, zvečer +1 oziroma 28. februarja celo +4 C. 1. marc je kazal na prevrat, močnejši jug je pooblačil vedrino neba, na katerem je bilo opaziti znakov večjih prirodnih izredov na dolgem jugozapadu. Sličen je bil tudi 2. marc. Četrtek 3. marca pa je vse kazalo, da imamo pričakovati vremenski preobrat že tu, oblačno, hladno, vetrovno, popoldne so padale posamezne deževne kaple prinašane od južnega vetra. Toda zvečer je barometer nepričakovano se zopet dvignil, oblaki prepojeni padavine

so se razpšili in danes smo imeli na začudenje izredno jasno vreme, ampak precej vetrovno v opoldanskem času. Znamenitost 3. marca pa je bila ta, da je bilo zvečer za 5 stopinj topleje ko opoldne. Barometer se je v teh 4 dneh držal med 745 do 738 nocoj. Temperatura zjutraj 4, opoldne 10—15 (3. marca samo 5), zvečer 4—5 nad ničlo (3. marca 9). Stojimo torej še vedno pod vplivi zunanjih prirodnih dogodkov. Obeta se nestalno, vetrovno vreme z naglo spremembo od lepega na slabo.

Najnovejša poročila.

Nemško stališče.

Berlin, 4. marca. (Wolff.) Kakor poroča „Deutsche allgemeine Zeitung“, je doljerenska trgovska zbornica v Duisburgu in Ruhrortu izjavila, da dočela spoznava dalekozežnost napovedanih odredb entente, zlasti za ozemlje, ki ga zastopa in prosi državno vlado najnujnejše, naj na vsak način vztraja na svojem stališču.

LDU Berlin, 4. marca. Pri državnem ministru za notranje posle je bilo danes posvetovanje z zastopniki zasedenih pokrajin. Ugotovilo se je, da so napovedane odredbe težke, toda nepričakovane. Napovedane odredbe ne morejo dati nobenega povoda, da bi državna vlada zavzela drugačno stališče.

Potlačen upor v Petrogradu.

TIP Helsingfors, 4. marca. Danes dospele vesti potrjujejo, da je poizkus pobune v Petrogradu zadušen. Sovjetska vlada je poslala v Petrograd najvarnejše čete ter je tako kmalu postala gospodarica položaja. Mir je zopet vzpostavljen. Vzrok poraza upornikov je v glavnem to, da kronštadski mornarji upornikov niso podpisali, kakor so obljubili. O priliki ustanka so se posluževali obojestransko tudi artiljerije. Pričakovati je novih dogodkov.

Zaključno zborovanje zveze narodov.

LDU Pariz, 4. marca. (Agence Havas.) Pred zaključkom zborovanja v svetu zveze narodov je govoril s člani švicarski poslanik v Parizu, ki je izjavil, da je Svica prehod mednarodnih čet na njihovem potu v Vilno zabranila, ker je mislila na možnost konflikta, ki bi jo povzročila kršitev švicarske nevtralnosti. Svica sedaj priznava, da se je baval svet zveze narodov z možnostjo prehoda čet, ako bi bila nevarnost konflikta odstranjena.

Bourgeois se je zahvalil poslaniku in dejal, da je stvar v redu. Nato je svet zaključil svoje zborovanje. Predsednik Alkunar je v svojem zaključnem govoru poudaril, da je storjeno delo dvignilo ugled Zveze narodov. Izrazil je nado da bodo vsi ljudje doznali za delovanje Zveze narodov in da bodo prijatelji onstran Atlantskega oceana, ki so doslej še odlašali, kmalu združili svojega duha in svojo moč v zvezi narodov.

Pogreb razkralja Nikite.

LDU Nica, 4. marca. Po posvetovanju v vili des Liserons se je sklenilo, da se položi truplo kralja Nikita nocoj v rakev in da se jutri prepelje s torpednim rušilcem „Palestra“ v San Remo, kjer bo pogreb.

Grška se je uprla.

TIP London, 4. marca. Grško poslaništvo je prejelo iz Aten odgovor na sklepe konference. Grška ne pristaja na predlog, da se odpošljejo v Tracijo in Smirno mednarodne preiskovalne komisije.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica v Mariboru

Obrestuje vloge najugodnejše

Daje vsakovrstne kredite.

Centrala v LJUBLJANI. — Podružnice: SPLIT, CELOVEC, SARAJEVO, TRST, GORICA, CELJE, BOROVLJE, PTUJ, BREZICE.

Delniška glavnica in rezerve 95.000.000.—

Izvršuje najkulantnejše vse bančne transakcije.

Mala oznanila.

Pridna zanesljiva delavka za žensko krojaštvo se sprejme takoj pri P. Jeglič, Koroška cesta 39-II. 307

Pošten viničar z najmanj 4 delavskimi močmi se z 15. marcom pod ugodnimi pogoji sprejme. Kje, se izve v Mariboru, Cankarjeva ul. 8, pritli., levo. 298 2-2

Knjige: Brockhaus-Lexikon 1-16, »Ljubljanski Zvon«, letnik 1881-1889, trdo vezan, letnik 1902-1910 nevezan, Janežič, Slov.-nemški slovar, trdo vezan, vse v najboljem stanju proda Mihael Bregar, Meljska cesta 33. 2-2 270

Stroj za izdelovanje sirovega masla in potrebne posode želi kupiti Lipoščan, Zagreb, Ilica št. 166. 305

Zaveznice, 27 grosov črnih, 9 grosov rujavih, po najnižji ceni; dobro ohranjeni zaboji, možki čevlji. Trgovina Brišnik, Slovenska ulica št. 10. 308 2-1

Biljard proda Slovenska čitalnica v Mariboru, Narodni dom. 296 2-2

Mačka drva za podkurjavo v zvezkih se dobe v Frančiškanski ulici 13. 290 3-3

Frančiška Skok, babica, sprejme porodnice na dom. Tvorniška cesta 4. 303 3-1

Priložnostni nakup. Sedmerolistna palma, krasen luster, slike, razno staro kakor tudi moderno pohištvo. Slovenska ulica 9. 310

Postelja z vložkom se proda. Vprašati: Zrinjskega trg št. 6-II, od 11. do 14. ure popoldne.

Lokal ali sobo v parterju, primerno za pisarno, se išče za takoj. Ponudbe pod št. »306« na upravo. 306 3-1

Oržavni uradnik na deželi, 30 leten, samski, išče varčno gospodinjstvo, 40 do 45 letno vdovo s penzijo ali gospodično s svojim pohištvom in opravo radi skupnega gospodarstva. Ponudbe z zahtevami, življenjepisem in sliko do 9. marca pod šifro »Dežela« na upravo. 309 2-1

Inteligentna gospodična želi zabavne korespondence za resne in vesele ure. Dopisi pod »Mirno življenje«, poštoležeče Maribor I. 296 2-2

Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča. 22

Prvovrstni slaniki (Heringi)

vsako količino za dobiti v delikatesni trgovini 304

Felix Pučko, Maribor
Aleksandrova cesta 21.

Jos. Martinc

Maribor 625
Galanterijska veletrgovina

Proda se ceno:

hiša z vsemi potrebnimi prostori, s posebnim hlevom za živino in svinjakom. Na vrtu se nahaja preko 60 sadnih dreves. Posedstvo je v Gradišču, eno uro oddaljeno od Velike Nedelje. Ponudbe osebno ali pismeno na **Antona Ožega**, Jezdarska ulica št. 8 (konje- niška vojašnica), Maribor. 289 5-2

Gonilni jermeni

za stroje v vseh širinah od 30 do 200 mm v zalogi pri Ivan Kravos, sedlar, Aleksandrova c. 13. 180 10-10

Tovarna bučnega olja

v Sunji pri Sisku

nudi svoje prvovrstno čisto bučno olje po ceni K 45- za kg. 293 3-2

Kot družabnica ali poslovodkinja

s kavčijo, s trgovsko izobrazbo in prakso, bi pristopila v kakor že vpeljano trgovino s specerijskim blagom. Ponudbe na Anončni in informacijski zavod »VEDEŽ«, Maribor, Slovenska ulica 6. 128

Primorci!

Naznanjam, da sem odprl novo higijenično brivnico.

Za prvovrstno in čisto postrežbo jamčim. 268 2-7

Vjekoslav Gjurić
primorski begunc.

128 Maribor, Jurčičeva ulica št. 9.

Stavbeno podjetje

Franjo Spes in sin

zidarski in tesarski mojster

se priporoča

za vsa v stavbeno stroko spadajoča dela. Izvrševanje načrtov! Vsa popravila! 301 2-2

V. Marsano **TIMEX** Zagreb
Telofon 228 Nikolčeva ul. 8

Moderne tovarniške opreme
Stroji za vse industr. obrate
Precizna in navadna orodja
Zastopstvo najboljših tvrdk
Prodajalna za Jugoslavijo
tvrdke G. Rot A. G. Wien III.

Hidravlične napeljave
Motorji vseh vrst
Opreme mlinov.

66 26-4

ČEVLJI

najboljše kakovosti, najelegantnejše oblike po najnižjih cenah se dobijo v trgovini s čevlji

Anica Traun, Maribor

291 5-1 Grajski trg št. 1.

Zopet znižane cene

v novi trgovini z jestvinami!

Moka 0 fina K 16'60

Koruzni zdrob K 8'-

Mast Ia K 50'-

Sladkor v hockah K 57'-

Kava K 56'-

Kava žgana K 68'-

Frankov dodatek ½ K 11'-

Riž K 18'-

Bučno olje Ia K 48'-

Milo „Zlatorog“ ½ K 17'-

pri odjem. 10 kom. K 16'50

Jaš in Lesjak, Maribor

Solska ulica 2.

Pošilja po pošti na vse kraje! 302

Vabilo na subskripcijo

delnic „Splošne stavbene družbe d. d., Maribor“.

Z ustanovitvijo naše narodne države je bila naša industrija in obrt odcepljena od velike gospodarske enote in stavljena pred nalogo nove gospodarske orijentacije, da po možnosti osamosvoji našo državo od industrijalnih sosednih držav.

Pri mnogih industrijah se je pokazala potreba znatnih obratnih sprememb in od racionalne izvršitve teh je odvisna delavna sposobnost dotičnega podjetja.

Zelo občutno se je pogrešala velika, vsem zahtevam moderne tehnike odgovarjajoča stavbena industrija in z interesiranimi krogi našega narodnega gospodarstva so se vsled tega odločili z udeležbo domačega kapitala ustanoviti veliko stavbeno podjetje pod tvrdko

Splošna stavbena družba d. d. Maribor.

Za vodstvo tega podjetja so se že pridobili prvovrstni tehnični strokovnjaki, ki so zgradili največje tehnične stavbe v Evropi, med drugimi elektrarno v Fall.

Novoustanovljeno stavbeno podjetje razpolaga z delavnicami za zgradbe mostov in železnih konstrukcij, dalje s celo opremo za vodne zgradbe in dobi obratno silo iz Fale.

Ustanovna delniška glasnica znaša

K 20.000.000-

razdeljenih v 50.000 delnic po K 400- glasečih se na prino-

sitelja, od katerih so prevzele podpisane banke in ustanovitelji 42.500 komadov. Ostalih

7500 delnic

se stavlja na jačo subskripcijo po nasiopnih pogojih:

1. Delnice se nudijo interesentom po K 520- tel quel s kuponom za leto 1921 in se morajo takoj pri podpisu polno vplačati.

2. Delnice se bodo izdajale v izvodih po 1, 5 in 25 delnic. Začasno se bodo izdajala potrdila o dodeljenih delnicah, ki se v približno 6 mesecih zamenjajo za delnice.

3. Rok za subskripcijo delnic se prične dne 1. marca in traja do vštete 20. marca 1921.

4. Kot podpisovalnice fungirajo:

Jadranska banka v Ljubljani, Mariboru, Celju, Zagrebu, Beogradu, Splitu in Sarajevu;

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Celju, Mariboru, Ptuj in Splitu;

Zadružna gospodarska banka v Ljubljani;

Prva hrvatska štedionica v Zagrebu, Varaždinu, Karlovcu, Osijeku in Beogradu;

Zemaljska banka v Beogradu.

5. Upravni svet družbe si pridržuje pravico repartitije delnic v roku do dne 10. aprila 1921. Po tem roku se lahko dvigne vplačana protivrednost za nedodeljene delnice.

Ljubljana, dne 21. februarja 1921.

Jadranska banka / Ljubljanska kreditna banka
Zadružna gospodarska banka / Prva hrvatska štedionica
Zemaljska banka, Beograd.

284 3-2